

La humanitat

PORTAVEU D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

VOL. III, 3.ª EPOCA, NUM. 59

BARCELONA, AGOST 1982

PREU: 25 PTES.

DIADA NACIONALISTA D'EL PI DE LES TRES BRANQUES

(Parlament d'Heribert Barrera 18-VII-1982)

Amics:

Encara que sigui obvi voldria precisar-vos, per començar, que no parlo representant cap institució sinó simplement com un català que, en aquests moments, és President del Parlament de Catalunya.

I per bé que també és obvi, vull assegurar-vos que parlaré amb la claredat de sempre, sense fer cap cabal del fet que, amb motiu de la Diada de l'any passat, haguessin intentat processar-nos. Aquest any potser també hi ha algú, aquí, que va prenent nota de les nostres paraules i les comunicarà al jutge amb l'esperança que pugui considerar-les delictives. A fi de facilitar-li la tasca i perquè, si m'ho demanen, pugui saber exactament el que he dit, aquesta vegada, contra el meu costum, porto el meu parlament escrit. Així els serà fàcil de veure altre cop si se'm pot aplicar l'article 123 del Codi Penal espanyol, aquell article que diu que seran castigats amb presó els ultratges a "la nació espanyola" o al "sentimiento de su unidad", article curiós, que prescriu castigar els ultratges a quelcom de tan indefinible com els sentiments, i que té una història encara més curiosa, que em sembla bo de fer conèixer. Aquest article té el seu origen en la Llei de Jurisdiccions, la cèlebre llei anticatalana promulgada el 1906 després de l'assalt al Cu-Cut. Però la tan blasmada Llei de Jurisdiccions no anava tan lluny encara perquè, si bé parlava dels ultratges a la "nación", no esmentava l'ultratge al "sentimiento de su unidad" i almenys considerava igualment delictuosos els ultratges a les "regiones, provincias, ciudades y pueblos de España y sus banderas y escudos". Aquesta simetria era previsible, és clar que no podia durar i de fet va desaparèixer en el Codi Penal de 1928, el promulgat per Primo de Rivera, on a més es fa menció per primera vegada de "la unidad de la patria". Amb la República (que encara que alguns pretenguin el contrari mirava les coses de Catalunya des d'un altre angle i, a més, respectava realment la llibertat d'expressió), aquest tipus de delictes va desaparèixer del Codi però, evidentment, va tornar-hi a entrar sota Franco amb el text refós del 1944. L'exacta redacció actual resulta del manament de la Llei de 8 d'abril de 1967 d'incorporar l'article 27 de la "Ley de Seguridad del Estado" del 1941, i apareix en el Codi refós del 1973. En fi, el més lamentable de tot és que el nou Estat democràtic, no solament ha mantingut en aquest punt sense cap modificació el Codi Penal de Franco, com continuador respectuós que és de l'Estat franquista, sinó que no ha vacil·lat a mostrar-se implícitament conforme amb l'article 123 en remetre-s'hi en la Llei sobre "el uso de la bandera de España", aprovada a les Corts a la tardor del 1981 per aclaparadora majoria, una majoria que ja podeu suposar com estava constituïda.

Bé, com que evidentment respectem els sentiments dels altres tant com volem que respectin els nostres, no

ens fa por que mirin a veure si aquest article del Codi Penal ens és aplicable. Sabem que en justícia no pot ser-ho perquè defensar els nostres drets, la nostra identitat, la unitat històrica, cultural i lingüística dels Països Catalans, no és ni pot ser mai un ultratge a res o a ningú.

Aquesta digressió històrico-jurídica ens ha fet remuntar al 1906 tot passant pels dos dictadors, Franco i Primo de Rivera. Més de tres quarts de segle s'han escoltat ja des de la promulgació de la Llei de Jurisdiccions i en alguns aspectes tot està no ja igual sinó bastant pitjor. Tal com ja vam dir aquí l'any passat, estem travessant un període d'involució pel que fa referència a les llibertats autonòmiques, estem vivint una nova ofensiva contra Catalunya que culminarà d'aquí pocs dies amb l'aprovació definitiva al Senat de la cèlebre LOHPA. Tenim a l'Estat un govern feble i irresolut, un prodigi de "dontancredisme", com diuen ells, que mira impassible com desapareixen els llocs de treball i les empreses, com baixa la moneda, com progressen la inflació i l'atur, que en un país arruïnat no sap dir no als militars quan es tracta de gastar 310 mil milions de pessetes per a comprar una vuitantena d'avions de guerra, però que, per exemple, esmerça només 250 milions, més de 1.200 vegades menys, per a la rehabilitació dels milers de drogaddictes. Ah però, aquest govern és feble en tot menys en una cosa: en anar contra les autonomies d'Euskadi i de Catalunya i contra els Països Catalans. Tots els greus problemes del país poden esperar, però el que de cap manera no pot esperar fins al setembre, el que justifica sessions extraordinàries de les Corts en plena canícula, és l'aprovació d'aquesta LOHPA que, diguin el que vulguin els catalans que gosen defensar-la, és la tomba de l'autonomia, almenys de l'autonomia tal com nosaltres l'havíem entesa, és a dir, una autonomia política que permetés precisament això que no toleren: la diferència.

De vegades alguns estrangers que, per falta d'informació, no entenen les nostres reivindicacions, ens en demanen una definició simple. N'hi ha una de ben senzilla i esquemàtica: **el dret a la diferència**. Per nosaltres Catalunya és una nació perquè Catalunya és diferent i perquè ens agrada fer les coses a la nostra manera. L'autonomia que reclamem és això: que ens deixin fer les coses a la nostra manera. I això precisament és el que no volen, el que la LOHPA tracta d'impedir del tot establint que en res no tenim competència exclusiva, que en res no podem decidir si no és dins del marc estret que ens assenyalin. La millor imatge de la nostra autonomia, tal com ells l'entenen, seria la d'un gos fermat a un arbre, que es pot moure només el que li permet la llargada de la corda, i encara —no cal dir-ho— el seu objectiu és fermar-nos el més curt possible.

El gran parany en aquests moments és donar per bo el plantejament que ens fan, és a dir, consentir a la falsificació semàntica de fer passar per autonomia el que és només o bé descentralització, és a dir, delegació de facultats executives, o bé redistribució del poder, no a les entitats territorials sinó a estaments diversos de la societat, considerada com a una en el conjunt de l'Estat. Aprovada la LOHPA s'haurà consumat la gran enganyifa d'aquesta etapa democràtica, una alquímia al revés que

haurà transmutat l'or de l'autogovern que reivindicàvem durant el franquisme en el plom d'una enganyadora administració territorial essencialment tan unitària com abans, encara que una mica desconcentrada i descentralitzada. Les Comunitats Autònomes, amb les lectures de la Constitució i de l'Estatut que malauradament va fer el Tribunal Constitucional i sobretot amb la LOHPA, seran qualitativament molt poc més que les Diputacions: organismes subalterns sense cap sobirania, que aplicaran les lleis de l'Estat i que només en qüestions menors, absolutament menors, podran elaborar legislació administrativa i encara en allò que una llei d'harmonització no els ho limiti o els ho impedeixi. Val més això que res, diuen molts, i és cert: jo també penso que val més això que res. Però encara que això, siguem justos, sigui una mica més que la Mancomunitat, seria molt perillós enluernar-nos pensant en les realitzacions de la Mancomunitat. Perquè aleshores, fa 70 anys, la incidència de l'Estat sobre la vida dels ciutadans era molt limitada i el poder de la Mancomunitat representava una fracció important del conjunt dels poders públics i per tant la Mancomunitat comptava que ara el poder de l'Estat s'estén sobre gairebé tot i el poder la Generalitat, n'és de fet una fracció molt petita, a menys que anomenem poder a rebre estrictament comptats uns diners que serveixen per a pagar uns funcionaris que ells, a Madrid, recluten i que han d'actuar amb les normes que ells determinen segons les lleis que ells estableixen. L'exclusivitat de les competències que la LOHPA de fet elimina és el nus de la qüestió i una vegada més voldria recordar que, amb l'experiència d'uns quants anys de funcionament de la Mancomunitat, el mateix Enric Prat de la Riba, que no era ni un revolucionari ni un extremista, ho va veure ben clar quan deia, el maig del 1917, poc abans de la seva mort: "Que el límit de l'autonomia es posi a l'extensió, al nombre de funcions, però no a la intensitat, no a la plenitud de les funcions atorgades".

Podem fer alguna cosa contra aquest procés involutiu? Sí, naturalment, no hem pas de quedar-nos plegats de braços... Podem fer molt i, si tots els catalans estiguéssim units per fer-ho, crec que podríem encara canviar la marxa de les coses.

En primer lloc hem de preservar el que, per molt que facin, si volem, no ens poden prendre mai: la nostra pròpia dignitat. La dignitat d'un poble no es perd amb la submissió si ha de sotmetre's perquè no té altre remei. Però es perdria si ho fes sense una protesta permanent. La dignitat d'un poble no es perd acatant les lleis aprovades per procediments democràtics, fins i tot si són injustes i van contra el seu dret de continuar existint com a nació. Però es perdria si a més d'acatar-les les acceptés i les donés com a bones.

En segon lloc hem d'ésser rigorosos, intel·lectualment rigorosos. Cap llei no pot negar el que és un fet. Si per nosaltres és un fet que els Països Catalans són una nació, hem de treure d'aquest fet totes les conseqüències lògiques que se'n deriven i no hem d'acceptar les peticions de principi dels adversaris. Cap llei no pot tam-

(Passa a la pàg. 2)

Fotos: Enric Bouysi